

Procesretfærdighed

Konferencen:

Bliv klogere på Styrket Borgerkontakt, 15. december 2015

Lektor Lin Adrian, ph.d.

Det Juridiske Fakultet, Københavns Universitet

Retfærdighed i juraens verden

Materiel retfærdighed – retfærdighed knyttet til reglernes indhold

Formel retfærdighed – retfærdighed knyttet til reglernes anvendelse (fx at de anvendes ens og forudsigeligt, formelle regler og procedurer)

Andre måder at tænke retfærdighed på

- Fordelingsretfærdighed (har man fået en fair andel?)
- En følelse af retfærdighed
- Gengældende retfærdighed
- Genopbyggende retfærdighed
- Retfærdighed fra oven/retfærdighed fra neden
- Procesretfærdighed

Retfærdighed i processen

Èt ord på engelsk (procedural justice), to ord på dansk:

Processuel retfærdighed:

Formelle regler og procedurer, der skal sikre, at der træffes afgørelser i overensstemmelse med love og regler

Procesretfærdighed:

Den subjektive oplevelse af, at en afgørelse er truffet på en fair måde

Lille undersøgelse i retsmægling

35 interviews

“Var det som foregik retfærdigt?”

Det fandt størsteparten, og hos 21 personer kan man analysere svaret med henblik på om retfærdigheden knyttes til

- Indhold (33 %)
 - Proces (62 %)
 - Begge dele (5 %)
-
- Komme til orde/blive hørt (14)
 - Blive ordentligt og respektfuldt behandlet (10)
 - Mæglerens upartiskhed/neutralitet (6)
 - Indflydelse på tilrettelæggelse af proces (4)

Procesretfærdighedens 4 grundpiller

1. Blive hørt
2. Neutralitet
3. Tillid
4. Respektfuld behandling

Effekt af procesretfærdighed

- Vurdering af det *indholdsmæssige*
- Tilsyneladende øget overholdelse
- Institutionel legitimitet

Udfordringer

- Beskyttelse af borgere
- Beskyttelse af ansatte

Forslag til litteratur

E. Allan Lind og Tom R. Tyler, *The Social Psychology of Procedural Justice*, Plenum Press, New York and London, 1988

Lin Adrian, *Procesretfærdighed – det er også måden, der tæller*, Juristen nr. 3, juni 2013, s. 107-116

